

Potilas- ja laiteturvallisuus

Taitopaja: Ohje opettajalle laiteturvallisuuden huomioiminen

Sisältö:

- Taitopajan yhteyteen, ennen sitä tai ennakkotehtävänä käytettävät caset laiteturvallisuudesta.
 - o Voi liittää omaan käytettävään taitopaja-caseen tai olla erillinen
 - o Voi olla paritehtävä
 - o Voi käyttää vain yhtä tai useampaa
 - o Voi käyttää odotustehtävänä vain paperilla

Tavoitteet laillistujalle:

- Laillistuja tunnistaa laiteturvallisuuteen liittyviä riskejä erilaisissa tilanteissa.
- Laillistuja osaa toimia potilasturvallisuutta edistään laitetilanteissa.
- Laillistuja oppii raportoimaan havaitut vaaratilanteet (HaiPro-harjoittelu).
- Laillistuja kykenee itsenäiseen viestintään ja vuorovaikutukseen kotimaisella kielellä (suomi tai ruotsi).

Laillistujan ennakovalmistautuminen taitopajaan:

- Moodlessa erillinen itseopiskelumateriaali
- Sote moocin osuus Asiakas- ja potilasturvallisuus -kappaleen materiaali
- Osin sama materiaali täällä <https://aoe.fi/#/materiaali/4662> Asiakas- ja potilasturvallisuus. Orientaatio suomalaiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon
- STM, Lääkinnällisten laitteiden turvallinen käyttö – opas laiteosaamisen varmistamiseen, STM Julkaisuja 2024:3
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165413/STM_2024_3_I.pdf

Toteutustapa (voit itse soveltaa):

- Hoitotyön opettaja ja S2-opettaja, voivat ottaa simulaatiotilanteina yhden tai useamman casen tai yhdistää jo olemassa olevaan caseen. Erillisinä odotusrasteina.
- Lopussa opiskelijat arvioivat osaamistaan ja täyttävät arviointikaavakkeen.

Rasti 1: Pistorasiat ja johdot

Oppimistavoite: Opiskelija tunnistaa sähköturvallisuuden riskit ja osaa varmistaa, ettei potilas tai hoitaja vaarannu.

Tarvittavat välineet

- Potilassänky
- Monitori tai muu sähkökäyttöinen laite
- Virtajohto (voi olla rikkinäisen näköinen)
- HaiPro-ilmoituspohja paperilla tai sähköisenä

Ohje opiskelijalle

Potilaan sänky on siirretty huoneeseen. Monitorin virtajohto on lattialla ja sen eriste on osin murtunut. Mitä teet ennen kuin otat laitteen käyttöön?

Mallivastaus

- Keskeytän käytön, koska laite on mahdollisesti vaarallinen.
- Estän kompastumisriskin siirtämällä johdon kulkureitiltä.
- Ilmoitan asiasta esimiehelle/laitehuollolle.
- Teen HaiPro-ilmoituksen, koska kyseessä on laiteturvallisuutta koskeva vaaratilanne.

Rasti 2: Verenpainemittari

Oppimistavoite: Opiskelija ymmärtää kalibroinnin merkityksen potilasturvallisuudelle.

Tarvittavat välineet

- Automaattinen verenpainemittari, jossa on vanhentunut tarkastustarra.
- HaiPro-ilmoituspohja paperilla tai sähköisenä

Ohje opiskelijalle

Sinun pitää mitata potilaan verenpaine, mutta huomaat, että laitteen kalibrointitarkastus on vanhentunut. Voitko käyttää laitetta?

Mallivastaus

- Vanhentunut kalibrointitarra tarkoittaa, että mittarin luotettavuus ei ole varmistettu.
- En käytä laitetta, vaan etsin toisen mittarin.
- Ilmoitan asiasta esimiehelle/laitevastaavalle.
- Teen HaiPro-ilmoituksen, koska potilasturvallisuus olisi voinut vaarantua.

Rasti 3: Imulaite

Oppimistavoite: Opiskelija osaa tarkistaa laitteen käytettävyyden ja tunnistaa infektioriskit.

Tarvittavat välineet

- Imulaite, jonka säiliö on täynnä (voi käyttää vedellä täytettyä harjoitussäiliötä).
- HaiPro-ilmoituspohja paperilla tai sähköisenä

Ohje opiskelijalle

Potilaan hengitysteitä pitäisi imeä, mutta huomaat, että imulaitteen säiliö on täynnä. Miten toimit?

Mallivastaus

- En käytä laitetta ennen kuin säiliö on vaihdettu.
- Vaihdan puhtaan säiliön ja tarkistan laitteen toimintakunnon.
- Raportoin tilanteesta ja teen HaiPro-ilmoituksen, koska laitteen huolto on laiminlyöty.

Rasti 4: Infuusiopumppu

Oppimistavoite: Opiskelija osaa toimia potilasturvallisesti laitteen hälyttäessä ja varmistaa hoidon jatkuvuuden.

Tarvittavat välineet

- Infuusiopumppu (voi olla harjoituslaite)
- Simuloitu antibiootti-infuusio (esim. keittosuolapussi)
- HaiPro-ilmoituspohja paperilla tai sähköisenä

Ohje opiskelijalle

Infuusiopumpun näyttöön tulee virheilmoitus “akku heikko”. Potilas saa parhaillaan antibioottia. Miten toimit?

Mallivastaus

- Liitän pumpun välittömästi verkkovirtaan, jotta hoito ei keskeydy.
- Jos pumppu ei toimi, vaihdan sen toiseen ja jatkan infuusiota.
- Raportoin asiasta ja huollatan laitteen.
- Teen HaiPro-ilmoituksen, koska laitteen vika voi vaarantaa potilaan hoidon.

Rasti 5: Sähköinen nostolaite

Oppimistavoite: Opiskelija osaa arvioida apuvälineen turvallisuuden ja huomioida ergonomian sekä potilasturvallisuuden.

Tarvittavat välineet

- Nostolaite (harjoitusmalli koululla)
- Nostovyö, joka on väärän kokoinen ja kulunut
- HaiPro-ilmoituspohja paperilla tai sähköisenä

Ohje opiskelijalle

Olet siirtämässä potilasta nostolaitteella sängystä pyörätuoliin. Nostovyö on väärän kokoinen ja hihnat ovat kuluneet. Mitä teet?

Mallivastaus

- En käytä viallista tai väärää varustetta, koska se vaarantaa potilaan ja hoitajien turvallisuuden.
- Hakeudun käyttämään oikean kokoista ja ehjää nostovyötä.
- Raportoin tilanteesta esimiehelle.
- Teen HaiPro-ilmoituksen, koska kyseessä on laiteturvallisuuden vaaratilanne.

Sanastoa: Potilas- ja laiteturvallisuus taitopajat, ISBAR

Tutustu sanoihin ja fraaseihin ennen taitopajaa.

- Tunnistaa
- Tilanne
- Tausta
- Nykytilanne
- Toimintaehdotus
- Sosiaaliturvatunnus / Henkilötunnus
- Raportointi
- Oleellinen
- Ilmatie
- Hengitys
- Saturaatio
- Pulssi
- Verenpaine
- Tajunnan taso

Fraaseja raportointitilanteeseen:

- Minä olen sairaanhoitaja....
- Soitan osastolta XX potilaasta...
- Potilas on XX vuotta vanha ja hänen sosiaaliturvatunnuksensa on...
- Potilas on siirtymässä osastolle XX.
- Potilaalla on perussairautena XX, johon hänellä menee lääkitys XX.
- Potilas on allerginen XX:lle / Potilaalla ei ole allergioita.
- Potilaan vointi on nyt...
- Leikkaushaava ei vuoda /vuotaa.
- Potilas on kivuton / Potilaalla on kipuja.
- Potilas arvioi kivun olevan nyt XX.
- Potilaan verenpaineet ovat XX ja pulssi on XX.
- Kuinka kauan...
- Kuinka usein...
- Koska otan uudelleen yhteyttä...
- Onko vielä kysyttävää?
- Olemmeko samaa mieltä?